

Kommunernas förtroendevalda, beskrivning av statistiken

Uppgifter om de förtroendevalda i kommunerna samlades in gemensamt av Ålands kommunförbund och ÅSUB i början av 2020. De fullmäktigeförsamlingar som utsågs i kommunalvalet i oktober 2019 tillträdde i januari 2020, och därefter utsåg kommunerna förtroendevalda till olika organ och poster. Statistiken avspeglar läget efter att dessa val hade förrättats och baseras på uppgifter som kommunkanslierna har lämnat in. Statistik för 2012 och 2016 gjordes på motsvarande sätt. Syftet med statistiken är att ge en samlad bild av hur kommunernas förtroendevalda i olika organ fördelar sig på kön, ålder, parti och poster.

Statistiken omfattar ordinarie ledamöter i kommunfullmäktigeförsamlingarna, kommunstyrelserna, facknämnderna samt representanter i kommunalförbunden. Ersättarna ingår inte. Dessa uppgifter finns från alla kommuner. Mandatperioden för organen är fyra år, 2020–2023, utom för kommunstyrelserna som är tillsatta på två år, 2020–2021. Sammansättningen i fullmäktige och styrelser kan således komma att ändras 2022.

Organ och poster som inte ingår i statistiken är centralval- och valnämnder, valbestyrelser, kommittéer, direktioner och referensgrupper samt revisorer, nämndemän, lantmäterigodemän och representanter i bolag och den mellankommunala ombudsstämman.

Uppgifterna om kommunfullmäktige avviker från de som har publicerats i valstatistiken. Denna visar fullmäktigeledamöterna enligt valresultatet, medan föreliggande statistik visar fullmäktigeförsamlingarnas sammansättning efter de förändringar som skedde i och med att vissa ledamöter valdes till uppdrag i kommunstyrelsen och därmed ersattes av suppleanter i fullmäktige.

De förtroendevaldas ålder redovisas per 31.12.2019 (31.12.2011 när det gäller 2012 års material och 31.12.2015 när det gäller 2016 års förtroendevalda).

Statistiken över partitillhörighet omfattar dem som kommunerna har uppgett parti för. I denna statistik redovisas endast lagtingspartierna, medan alla andra gruppstillhörigheter har hänförs till kategorin "övriga". Följande förkortningar används:

- C Åländsk Center r.f.
- L Liberalerna på Åland r.f.
- M Moderaterna på Åland r.f.
- Ob Obunden Samling på Åland r.f.
- S Ålands Socialdemokrater r.f.
- ÅF Ålands Framtid r.f.
- ÅD Åländsk Demokrati
- HI Hållbart Initiativ

De jämförelser med Finland och Sverige som görs gäller 2017 respektive 2019 och baseras på uppgifter från Finlands Kommunförbund och Statistiska centralbyrån. I det finländska materialet ingår endast ordföranden i fullmäktige och styrelser, varför möjligheten till jämförelser är begränsad.

Nämnder

Vilka nämnder som finns samt hur de benämns varierar mellan kommunerna. I denna statistik har de slagits ihop till fem grupper enligt följande.

Biblioteks-, kultur- och fritidsnämnd: biblioteksnämnd, fritidsnämnd, kulturnämnd, biblioteks- och kulturnämnd, kultur- och fritidsnämnd.

Byggnads-, teknisk- och miljönämnd: byggnadsnämnd, teknisk nämnd, byggnads- och miljönämnd, byggnads- och teknisk nämnd, gemensam brand- och räddningsnämnd, infrastrukturnämnd, samhällsnämnd, stadsutvecklingsnämnd, trafiknämnd.

Närings- och lantbruksnämnd: näringsnämnd, näringslivsnämnd, gemensam lantbruksnämnd, närings- och kulturnämnd, närings- och utvecklingsnämnd.

Skol- och bildningsnämnd: bildningsnämnd, utbildningsnämnd, invånarnämnd (invånarnämnden i Finström sköter också socialnämndens uppgifter), skolnämnd, skol- och bildningsnämnd, skol- och fritidsnämnd.

Social- och omsorgsnämnd: socialnämnd, omsorgsnämnd, social- och omsorgsnämnd.

Vissa nämnder är gemensamma för flera kommuner. Bland annat samarbetar nio kommuner om en brand- och räddningsnämnd och nio kommuner om en gemensam lantbruksnämnd.

Kommunalförbund

De sex kommunalförbunden är:

Oasen (tidigare De Gamlas hem). 13 ledamöter i förbundsfullmäktige. Medlemskommuner: Brändö, Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Sottunga, Sund och Vårdö.

Norra Ålands högstadiedistrikt. 10 ledamöter i förbundsfullmäktige. Medlemskommuner: Finström, Geta, Saltvik, Sund och Vårdö.

Södra Ålands högstadiedistrikt. 10 ledamöter i förbundsfullmäktige. Medlemskommuner: Eckerö, Hammarland, Jomala, Lemland och Lumparland.

Kommunernas socialtjänst (tidigare Ålands omsorgsförbund). 16 ledamöter i förbundsfullmäktige. Samtliga 16 kommuner är medlemmar.

Ålands miljöservice (MISE). 11 ledamöter i förbundsstämman. Medlemskommuner: Hammarland, Jomala, Kökar, Lumparland, Sottunga och Mariehamn.

Ålands kommunförbund. 30 ledamöter i förbundsstämman. De 15 landskommunerna är medlemmar.

Kommunalförbunden har också styrelser tillsatta av respektive förbundsfullmäktige/-stämman, men dessa ingår inte i statistiken.